

John Crombez over de regeringsvorming

Nieuws woensdag 4 januari 2012

Op 17 november organiseerde ACOD Overheidsdiensten een studiedag over de toen nog aan de gang zijnde onderhandelingen over een nieuwe regering en het luik rond de staatshervorming. John Crombez, fractieleider van sp.a in het Vlaams parlement en medeonderhandelaar, hield een interessante uiteenzetting met achtergrondinformatie. We geven hiervan een samenvatting en ook enkele vragen vanuit het publiek.

Uiteenzetting

Het kan niet onder stoelen of banken worden gestoken dat de bankencrisis en mede de redding van Dexia hun invloed hadden op de onderhandelingen. De laatste staatsgaranties van 54 miljoen euro voor die redding zullen zich zeker de komende 20 jaar laten voelen. Dit geldt ook voor de daaraan gekoppelde onderzoeken in de onderzoekscommissies, waar bijvoorbeeld Letermé als premier, Reynders als minister van Financiën en Luc Coene als gouverneur van de Nationale Bank wel eens als verantwoordelijken de revue kunnen passeren. De problemen rond Arco en ACV-ACW spreken boekdelen.

Verder veranderde ook het politieke speelveld de laatste jaren overal sterk, zowel Vlaams, federaal als Europees. Oorzaak hiervan is dat er enkel nog naar stemmenwinst wordt gekeken. Daar waar het Vlaams Belang duidelijk was over zijn ideologie, is de N-VA dit echter niet. De verkaveling in het parlement is versnipperd en dus moeilijk, iets waar de media gretig op inspelen. In Italië is er zelfs een regering zonder verkozenen, zonder politici.

Het bereikte akkoord over de splitsing van BHV met herverdeling van sommige bevoegdheden, is evenwel toch geslaagd tegen vele verwachtingen in en zonder N-VA. Die partij wil alles doen om België te splitsen, brak haar eigen voorstellen af en koos zelfs voor de oppositie. Deze eigenaardige houding brengt de traditionele partijen zeer in verwarring. Niemand weet onmiddellijk hoe met deze attitude om te gaan, want de aanvallen van hun kant blijven doorgaan. Ze zwijgen momenteel over het communautaire, maar richten hun pijlen naar het migratiebeleid en vergeten even hun core business. De Wever legt Jambon het zwijgen op als het over het communautaire gaat en zegt over dat akkoord dat hij erger had verwacht. Deze De Wever doet aan politiek op de manier dat de Vlaming het graag hoort, en momenteel dus over migratie. De sociale zekerheid is nog steeds belangrijk in Wallonië en vooral voor PS, gelukkig maar. Dit onderwerp slaat echter in Vlaanderen niet meer aan. John Crombez wijt het stemmenverlies van zijn partij voor een groot deel hieraan. Open VLD werd ondertussen de Tea Party van Vlaanderen, omdat ook zij geen antwoord vinden op de N-VA kronkels.

De reactie van de bevolking op de bankencrisis is onbegrijpelijk laks. Links en progressief verzamelen zich volgens Crombez te weinig. Om de staatsschuld in te krimpen is er volgens hem een inkrimping van het overheidsapparaat nodig.

Overheveling bevoegdheden

Er volgde een overzicht van de bevoegdheden die overkomen vanuit federaal naar Vlaanderen:

- arbeidsmarktbeleid: controle op de beschikbaarheid vanuit RVA, doelgroepenbeleid, arbeidsbemiddeling (artikelen 60 en PWA, outplacement).
- gezondheidszorg: homogenisering van het beleid inzake hulp aan personen met een handicap, homogenisering van het ziekenhuis- en ouderenbeleid en long care zorgen, homogenisering van de geestelijke gezondheidszorg, van het preventiebeleid, organisatie van de eerstelijnszorgen.
- gezinsbijslagen: kinderbijslag, geboorte- en adoptiepremies.

- justitie: vervolgingsbeleid en strafuitvoering (strafuitvoeringsrechtbanken en justitiehuisen), jeugdsanctierecht.
- mobiliteit en verkeersveiligheid.
- economisch en industrieel beleid: interuniversitaire en technologische attractiepolen, plantentuin van Meise, vergunningsbeleid inzake handelsvestigingen/Nationaal Sociaal- Economisch Comité voor de Distributie, participatiefonds, toegang tot het beroep - vestigingsvoorwaarden, deel van de prijzencontrole, toerisme.
- energie en leefmilieu: distributietarieven, Fonds ter reductie van de Globale energiekost, handhaving regelgeving doorvoer afvalstoffen.
- landbouw: Belgisch Interventie- en Restitutiebureau, landbouwrampenfonds.
- stedenbouw, huisvesting en ruimtelijke ordening: handelshuur, woninghuur en pacht, onteigeningen, aankoopcomités.
- lokaal bestuur: rampenfonds, grootstedenbeleid, provinciale instellingen.
- overige: beroepsopleiding, studentenmigratie-studiekaart, federaal impulsfonds migrantenbeleid, Europees integratiefonds, dierenwelzijn, filmkeuring.

De bevoegdheid over het administratief en geldelijk statuut van het ambtenarenkorps wordt overgeheveld naar de deelstaten. De overheden zullen gezamenlijk samenwerkingsakkoorden moeten sluiten over kwesties van globaal belang en zullen dit, verplicht, in het bijzonder doen voor wat betreft de maxima van de wedden, omwille van de impact op de pensioenen. De mobiliteit tussen de verschillende entiteiten zal mogelijk blijven. Voor dit alles zal de bijzondere wet op de hervorming der instellingen worden aangepast.

Vragen uit het publiek

Op de vraag wat voor sp.a de belangrijkste items waren in de onderhandelingen somde John Crombez op: de discussie over de hervormingen waar vooral grote verschillen zijn met Open VLD, het prijzenbeleid met de index en het weerhouden van het sociaal beschermingssysteem waarbij het armoederisico niet mag verhogen en ten slotte het migratie- en terugkeerbeleid met een strengere filter, inkorting van afhandeling van de procedure en een betere opvang voor asielzoekers.

De kritiek op sp.a dat ze te weinig zouden hebben gereageerd op de verwijdering van de Groenen uit de regeringsvorming vindt John Crombez onterecht. Caroline Genez en Bruno Tobback hebben meermaals hun ongenoegen geuit, maar de pers vond dit te nietig voor publicatie.

Ook de verhouding tussen partij, mutualiteit en vakbond werd door een aanwezige als beschadigd bestempeld, en dit sedert het generatiepact. John Crombez wil echter dat deze weer één hechte familie worden.

Op de vraag of België competitief genoeg zal zijn om het sociaal model te behouden, werd een link gemaakt naar de economische groei. Valt deze tegen, dan zal het moeilijk worden. Volgens Crombez moeten de socialisten zeer waakzaam zijn en zorgen dat elke euro correct en nuttig besteed wordt. Competitiviteit wordt een must, ook omdat de factuur voor het sociaal model stijgt tot 6 procent. Hij voorspelt echter een daling van het budget voor werkloosheidsuitkeringen.

Dat de factuur van de notionele interestaftrek van 5,5 miljard slechts met 2 miljard krimpt, is volgens het publiek te weinig. Volgens Crombez is dit een deel van een totaalakkoord en een stap in de juiste richting.

Een regering samenstellen van economen vindt de spreker een absurde reflex, omdat dan niet-verkozenen een land leiden.

Bij het schrijven van dit artikel zijn de gegevens over de besparingen gekend. De aanval op de pensioenen, zowel qua leeftijd als qua berekeningsperiode, stemmen ons geenszins tevreden. Deze informatie was op het moment van de studiedag nog niet bekend en had de sfeer van de bijeenkomst zeker grilliger gemaakt.

Jan Van Wesemael